

DZIĘKUJEMY ZA WSPÓLNE ŚWIĘTOWANIE EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA 2023

Posted on 26 października 2023

Niemal 1500 wydarzeń w całym kraju, w których uczestniczyło blisko 300 000 osób – za nami 31. edycja Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce. Jak co roku we wrześniu, dzięki zaangażowaniu setek organizatorów - zarówno dużych muzeów, lokalnych ośrodków kultury, organizacji pozarządowych, jak i małych gminnych bibliotek czy osób prywatnych, zostały otwarte bramy kulturowego dziedzictwa Polski. Serdecznie dziękujemy wszystkim koordynatorom regionalnym i organizatorom poszczególnych wydarzeń za wyjątkowe zaangażowanie i chęć dzielenia się z innymi swoją pasją.

Europejskie Dni Dziedzictwa (#EDD) to wyjątkowe święto kultury, które jest niezwykle ważnym wydarzeniem na mapie inicjatyw kulturalnych na naszym kontynencie. Jak co roku #EDD było okazją do odkrywania i celebrowania naszego kulturowego dziedzictwa. W Polsce, uczestnicy mieli możliwość wzięcia udziału w licznych atrakcjach, takich jak wystawy, koncerty, rajdy, warsztaty, prelekcje czy konkursy, które pozwoliły im uczestnikom lepiej poznać historię i kulturę swojego regionu.

#EDD 2023 w Polsce

Dziedzictwo kulturowe nie ogranicza się jedynie do zabytków i obiektów muzealnych. Obejmuje również tradycje oraz żywe formy wyrazu, odziedziczone po przodkach i przekazane przyszłym pokoleniom, takie jak tradycje ustne, sztuki widowiskowe, wiedza i praktyki dotyczące przyrody, czy tradycyjne umiejętności rzemieślnicze. Dlatego w ramach tegorocznej edycji - nawiązując do jubileuszu 20-lecia uchwalenia konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz 10-lecia [Krajowej listy niematerialnego dziedzictwa kulturowego](#), #EDD obchodziliśmy pod hasłem „Żywe dziedzictwo – tradycje od pokoleń”. W związku z tym, do udziału Europejskich Dni Dziedzictwa w 2023 roku szczególnie zapraszali depozytariusze, którzy odgrywają kluczową rolę w zachowywaniu i przekazywaniu dziedzictwa kulturowego. Dzięki ich codziennemu zaangażowaniu i pasji, niematerialne dziedzictwo kulturowe nie tylko trwa, lecz także kwitnie, stanowiąc inspirację dla przyszłych pokoleń do odkrywania swoich korzeni.

Uczestnicy polskiej edycji #EDD brali udział w wielu interesujących wydarzeniach związanych z dziedzictwem niematerialnym. W Nowym Targu dla dzieci zorganizowano warsztaty edukacyjne „Wokół muzyki pasterskiej”, w Żyrardowie miała miejsce plenerowa wystawa fotografii, prezentująca lokalnych rzemieślników i ich zakłady, z kolei w Malborku zorganizowano widowisko muzyczno-teatralne „Wesele na Powiślu”.

Dziedzictwo niematerialne to również tradycyjna wiedza i umiejętności rzemieślnicze i rękodzielnicze. W związku z tegoroczną tematyką, w wielu miejscach w Polsce zorganizowano wydarzenia popularyzujące te specjalności. W Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie zorganizowało Królewski Festiwal Rzemiosł, którego celem była promocja dawnych zawodów i technik wytwórczości. Była to okazja do interesujących spotkań z mistrzami rzemiosła, wymiany doświadczeń z twórcami, rozmów, warsztatów oraz do zakupu wyjątkowych wyrobów rękodzieła.

Z kolei na Zamku w Czersku odbył się Festiwal Flisacka Binduga, czyli wyjątkowa podróż po tradycji i kulturze nadwiślańskiego Urzeczca. W trakcie festiwalu miały miejsce koncerty, spektakle, warsztaty i pokazy rzemieślników i rękodzielników, m.in. budowa repliki tratwy wiślanej przez flisaków z Bractwa Flisackiego pod wezwaniem św. Barbary z Ulanowa.

Z kolei w Muzeum Zamkowym w Pszczynie uczestnicy #EDD wzięli udział w unikatowym pokazie dawnego sposobu pielęgnacji zabytkowych parkietów. Często zapominamy, że muzealna podłoga jest również elementem zabytkowego wyposażenia Zamku. Aby blask XIX-wiecznych pszczyńskich parkietów nie przeminał, zamkowi fachowcy dbają o nie ze szczególną troską.

„Rzemiosło organowe i muzyka – współczesne odzwierciedlenie dziedzictwa niematerialnego”, było tematem przewodnim spotkania w kościele w Zamartem. Prace renowacyjne, które trwały od 2018 do 2023 roku, doprowadziły do przywrócenia tamtejszym organom ich dawnej świetności. Prelekcja zorganizowana w ramach Europejskich Dni Dziedzictwa, było nie tylko możliwością doświadczenia organmistrzowskiej pracy, ale również okazją do poznania rzemieślniczej tradycji, która przetrwała wieki.

Przykładów można mnożyć, gdyż tegoroczna edycja obfitowała w wiele interesujących wydarzeń. W całej Polsce pod szyldem Europejskich Dni Dziedzictwa odbyło się niemal 1500 wydarzeń, w których uczestniczyło około 300 000 osób.

Dziękujemy za udział w tegorocznej edycji #EDD

Narodowy Instytut Dziedzictwa, jako ogólnopolski koordynator #EDD w Polsce, pragnie serdecznie podziękować wszystkim uczestnikom, organizatorom, a także depozytariuszom dziedzictwa niematerialnego za udział w tegorocznej edycji. To dzięki Waszemu zaangażowaniu i pasji, dziedzictwo kulturowe nie tylko trwa, ale także rozwija się, stanowiąc inspirację dla przyszłych pokoleń. Szczególne podziękowania kierujemy do regionalnych koordynatorów Europejskich Dni Dziedzictwa, którzy przez cały rok pracują z organizatorami wydarzeń, wspierają ich w promocji i komunikacji a także współtworzą stronę dedykowaną projektowi edd.nid.pl.

Dziękujemy kierownictwu i pracownikom instytucji kultury, w których pracują koordynatorzy regionalni EDD w poszczególnych województwach. Podziękowania kierujemy do:

- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego
- Muzeum Narodowego we Wrocławiu - Oddział Muzeum Etnograficzne
- Muzeum Zamkowego w Malborku

- Muzeum Podkarpackiego w Krośnie
- Muzeum Wsi Lubelskiej
- Muzeum Bitwy pod Grunwaldem
- Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury
- Łódzkiego Domu Kultury
- Biura Dokumentacji Zabytków w Szczecinie
- Fundacji Sztuki, Przygody i Przyjemności ARTS
- Stowarzyszenia Czas A.R.T.

oraz do Oddziałów Terenowych NID w Opolu, Poznaniu i Katowicach, którzy koordynują Europejskie Dni Dziedzictwa w tych województwach.

Już dziś zapraszamy do udziału w #EDD 2024!

Narodowy Instytut Dziedzictwa zachęca instytucje kultury, muzea, teatry, biblioteki, szkoły i wiele innych podmiotów do udziału w kolejnej edycji Europejskich Dni Dziedzictwa. Razem tworzymy i chronimy nasze dziedzictwo.

Europejskie Dni Dziedzictwa to coroczne wydarzenie, którego kulminacja ma miejsce w II i III weekend września. Serdecznie zapraszamy do zaangażowania się w organizację oraz uczestnictwo w tych wyjątkowych wydarzeniach, które pozwalają odkrywać historię, tradycję i zabytki w Polsce. To doskonała okazja do zanurzenia się w dziedzictwo kulturowe i zrozumienia swoich korzeni.

Od 2007 roku Narodowy Instytut Dziedzictwa pełni funkcję ogólnopolskiego koordynatora tej inicjatywy. Przy wsparciu 16 koordynatorów działających na terenie całego kraju, przygotowuje i promuje wyjątkową ofertę wydarzeń. Każdego roku Europejskie Dni Dziedzictwa gromadzą setki podmiotów, takich jak instytucje kulturalne, placówki oświatowe, stowarzyszenia, miłośnicy dziedzictwa, edukatorzy, regionaliści, przewodnicy turystyczni oraz prywatni właściciele zabytkowych obiektów. To dzięki nim to wyjątkowe święto kultury staje się tak wyjątkowe i inspirujące.

Aby uzyskać więcej informacji, zapraszamy do śledzenia aktualności na stronie edd.nid.pl. NID zachęca do kontaktu z koordynatorami regionalnymi #EDD - więcej informacji [>tutaj<](#).

Europejskie święto dziedzictwa

Europejskie Dni Dziedzictwa są największym wydarzeniem kulturalnym, w którym uczestniczą mieszkańcy Europy. Inicjatywę zapoczątkowała w 1985 roku Rada Europy, a w 1999 roku dołączyła do niej Unia Europejska, tworząc wspólne przedsięwzięcie, które trwa do dziś.

Każdego roku we wrześniu państwa-sygnatariusze Europejskiej Konwencji Kulturalnej biorą udział w #EDD, prezentując dobra kultury i otwierając historyczne budynki, które często, na co dzień nie są dostępne dla zwiedzających.

Celem projektu jest poznawanie wspólnego dziedzictwa kulturowego oraz zachęcenie społeczeństwa do aktywnego zaangażowania się w ochronę i wzmacnianie tego dziedzictwa dla obecnych i przyszłych pokoleń.

Każdego roku krajowe i regionalne wydarzenia organizowane są wokół specjalnego tematu. Ich odstony różnią się w zależności od kraju. W tym roku proponowanym motywem przewodnim było „Żywe dziedzictwo” – hasło ustanowione w związku z obchodami Jubileuszu 20-lecia Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Przykładowo w tym roku, w Chorwacji ponad 50 miejscowości przygotowało ofertę programową, a ta najbogatsza liczyła 150 wydarzeń. Organizatorzy chętnie sięgali po tradycje rzemieślnicze organizując m.in. warsztaty ceramiczne, bazujące na tradycjach osady Bedenec i Jerovec, które zostały wpisane do Rejestru dóbr kultury Republiki Chorwacji; warsztaty wyplatania ze słomy w Tavankut, które nazywane jest „kolonią kobiet ze słomy”, czy też Dni haftu ivaneckiego.

Irlandia swoją odstonę święta zrealizowała w dniach 12-20 sierpnia, na uczestników czekało ponad 1500 wydarzeń i projektów, a wśród nich koncert harfarzy, w którym na jednej scenie zaprezentowali się muzycy z Irlandii (Ennistymon) oraz muzycy z Ukrainy grający na bandurze.

Europejskie Dni Dziedzictwa, fot. Skansen Zagroda Wsi Pszczyńskiej

Europejskie Dni Dziedzictwa, Tradycje kulturowe polskiej wsi, fot. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla w Raciborzu

Europejskie Dni Dziedzictwa, Tradycje kulturowe polskiej wsi, fot. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Ryszarda Kincla w Raciborzu

Europejskie Dni Dziedzictwa, Centrum Koronki Koniakowskiej, fot. Centrum Koronki Koniakowskiej

Europejskie Dni Dziedzictwa, Centrum Koronki Koniakowskiej, fot. materiały promocyjne Centrum Koronki Koniakowskiej

Europejskie Dni Dziedzictwa, Centrum Koronki Koniakowskiej, fot. materiały promocyjne Centrum Koronki Koniakowskiej

Europejskie Dni Dziedzictwa, zwiedzanie ludwisarni, fot. materiały promocyjne Ludwisarni Felczyńskich w Taciszowie

Europejskie Dni Dziedzictwa w Muzeum Archeologiczno-Historycznym w Stargardzie, fot. materiały promocyjne Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie

Europejskie Dni Dziedzictwa w Muzeum Ikon w Białymstoku, fot. materiały promocyjne Muzeum Ikon w Białymstoku

Europejskie Dni Dziedzictwa, Stara Kopalnia Centrum Nauki i Sztuki, fot. materiały promocyjne Starej Kopalni Centrum Nauki i Sztuki

Europejskie Dni Dziedzictwa, Tydzień Trzech Kultur we Włodawie, fot. materiały promocyjne Organizatora

Europejskie Dni Dziedzictwa, fot. materiały promocyjne Muzeum Nadwiślańskiego